

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระทำทารุณเด็กเป็นปัญหาที่มีมานานแล้วแต่เดิมไม่ค่อยมีรายงานเพราะต่างคิดว่า เป็นสิทธิของพ่อแม่ที่จะปกครองลูกอย่างไรก็ได้ ต่อมาเมื่อผู้สนใจรายงานเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และมีการศึกษาค้นคว้ากันมากมายทั่วโลกมีการตื่นตัวกันมากขึ้น เพื่อให้การคุ้มครองและป้องกันเด็กจากการกระทำทารุณเด็ก

ความสำคัญของปัญหาเด็กถูกระบุว่าทารุณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ ถือว่าเป็นปัญหาทางจิตสังคมที่ร้ายแรงมาก ผู้ที่ทำงานดูแลเด็ก ผู้ที่พบเห็นเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ จำเป็นต้องหาทางช่วยเหลือแก้ไขโดยรีบด่วน มิฉะนั้น จะเกิดผลกระทบต่อเด็กอย่างมากมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ผลกระทบนี้มีใช้จะมีผลต่อเด็กเท่านั้น แต่ในที่สุดก็จะมีผลกระทบต่อสังคมและส่วนรวมได้

การล่วงเกินทางเพศ เป็นสิ่งบ่งชี้ขั้นหนึ่งที่บ่งบอกถึง ปัญหาสวัสดิภาพความปลอดภัย เป็นภัยที่คุกคามสวัสดิภาพ เป็นการละเมิดสิทธิของบุคคล ซึ่งเกิดได้กับทุกคน ทุกวัย ทุกอาชีพ โดยไม่จำกัด สถานที่และเวลา¹

สำหรับการล่วงเกินทางเพศต่อเด็กยังไม่มีการรายงานอย่างเป็นระบบ และคาดว่าสถิติยังต่างจากความเป็นจริงอยู่มาก ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยยังมิได้รณรงค์ให้ ตระหนักในปัญหาอย่างจริงจัง แต่ก็ยังมีข่าวจากสื่อมวลชนปรากฏอยู่เป็นระยะเสมอ และมีความรุนแรงต่างกัน

แม้ว่าจะยังไม่มีการรวบรวมสถิติของเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศว่ามีจำนวนแน่นอนเท่าใด แต่จากการเสนอของสื่อมวลชนต่างๆ ทำให้คาดคะเนได้ว่ามีเด็กจำนวนมากที่ถูกทารุณ ทั้งทางร่างกายและทางเพศ นอกจากนี้แล้วจากสถิติคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่ราชอาณาจักรของกรมตำรวจ ในปี พ.ศ. 2534-2535 เกิดคดีความผิดเกี่ยวกับเพศที่รับแจ้งถึง 2,548 คน โดยในจำนวนนี้จับดำเนินคดีได้เพียง 1,833 คน ในปี พ.ศ. 2535-2536 มีมากขึ้น 2,745 คน ในปี พ.ศ. 2539 จำนวนเด็กที่มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็กได้รับแจ้งเพื่อช่วยเหลือมีจำนวน 70 คน ปี พ.ศ. 2540 มี 94 คน ซึ่งมีอายุระหว่าง 2-18 ปี โดยกลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือ 10-15 ปี จำนวนเด็กที่ได้รับการช่วยเหลือและบำบัดรักษา 36 คน ซึ่งเพิ่มสูงขึ้นจากปีก่อนๆ และมีแนวโน้มสูงขึ้น²

การล่วงเกินทางเพศหรือการละเมิดสิทธิทางเพศนั้นโดยทั่วไปพบได้หลายลักษณะ ตั้งแต่การทำอนาจาร การข่มขืนกระทำชำเราซึ่งมีผลกระทบที่เกิดขึ้นต่างกันไป เกิดผลกระทบต่อตัวเด็ก ทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม

ผลกระทบทางด้านร่างกายเช่น เด็กอาจจะมีบาดแผลตามร่างกาย หรือกระทบกระเทือนต่อสมองและอวัยวะภายใน การตั้งครรภ์ การติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การได้รับเชื้อโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง

ส่วนผลกระทบในด้านจิตใจและอารมณ์ซึ่งขึ้นกับระดับพัฒนาการเช่น หวาดผวา มีอาการทางประสาท มีความรู้สึกวุ่นวายขาดความรักความอบอุ่น เกิดความว่าเหวจนกลายเป็นคนเก็บกดเชื่องซึม รวมทั้งผลเสียที่เกิดขึ้นต่อการพัฒนาด้านสติปัญญาอีกด้วย พบว่าเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศ 40-70% เกิดความผิดปกติทางจิตใจเช่นเกิดความรู้สึกที่ช่วยตนเองไม่ได้ รู้สึกว่าตนเองเป็นคนไม่ดี ตนเองถูกทรยศหักหลังจากคนที่ไว้วางใจ และมีความผิดปกติของพฤติกรรมทางเพศเมื่อโตขึ้น ส่วนทางด้านการศึกษา ได้แก่การจำกัดความคิดอิสระของเด็ก ขาดความเชื่อมั่น ขาดทักษะในการเข้าสังคม และมีความก้าวร้าวในเชิงพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งเกิดต่อเนื่องไปจนสู่วัยผู้ใหญ่³ นอกจากนั้นยังมีผลกระทบต่อครอบครัวและชีวิตประจำวัน อันเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กไม่กล้าเล่าให้ใครฟัง หรือเด็กอาจถูกส่งตัวไปอยู่ที่อื่น เนื่องจากไม่มีใครที่จะปกป้องได้

เนื่องจากผู้ที่กระทำส่วนมากเป็นคนในบ้านหรือคนที่เด็กคุ้นเคยเช่น พ่อเลี้ยง ปู่ ตา แม่ พี่ หรือครู ส่วนน้อยเท่านั้นที่เป็นคนแปลกหน้า เด็กส่วนมากยังไม่โตพอที่จะเข้าใจ และไม่รู้จักป้องกันตัว ทั้งยังไม่สามารถเล่าเรื่องเพื่อขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่ได้ ฉะนั้น กว่าที่ผู้ใหญ่จะรู้ว่า เด็กถูกล่วงเกินทางเพศก็มักจะสายไป เด็กบางรายพินาศ ถึงตายหรือตั้งครรภ์ ขวัญเสีย ผู้ใหญ่รู้สึกอับอาย รู้สึกเสื่อมเสียชื่อเสียง จึงไม่แจ้งความ เจ้าหน้าที่เมื่อทราบ เรื่องก็ไม่แจ้งความ เพราะไม่อยากไปขึ้นศาล จึงมีรายงานเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศน้อยกว่าที่เป็นจริง¹

เมื่อ “เด็กถูกล่วงเกินทางเพศ” เจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐหรือเอกชนจะเข้ามาดำเนินการตามขั้นตอนที่ถูกกำหนดขึ้น คือใช้มาตรการพิทักษ์ปกป้องเด็กให้พ้นจากอันตราย ลงโทษผู้กระทำผิด และช่วยเหลือฟื้นฟูสภาพจิตใจในเด็ก เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นอีก

การให้ความช่วยเหลือมีหลายวิชาชีพ ตั้งแต่การแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในท้องที่เกิดเหตุและมีพนักงานสอบสวนที่เป็นผู้รวบรวมข้อมูล ในการส่งดำเนินคดี นักกฎหมายที่ผลักดันให้เกิด กระบวนการที่ยุติธรรมแก่ผู้เสียหาย นักจิตวิทยา แพทย์ และจิตแพทย์ที่ตรวจประเมินรักษาฟื้นฟูสุขภาพร่างกาย จิตใจ ส่วนนักสังคมสงเคราะห์จะจัดการช่วยเหลือด้านสวัสดิภาพ การดำรงชีวิตของเด็ก ซึ่งในการทำงานจะต้องมีความเข้าใจปัญหา มีทัศนคติที่ถูกต้องในการช่วยเหลือ

หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือเช่น มูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิเด็ก เมื่อได้รับแจ้งขอความช่วยเหลือมา ขั้นตอนแรกก็คือการนำเด็กไปตรวจร่างกาย เพื่อหาหลักฐาน หากเพิ่งถูกกระทำไม่เกิน 7 วัน ก็จะพบหลักฐานบ้าง ก่อนที่จะตรวจร่างกายเด็กต้องมีการอธิบายให้เด็กเข้าใจว่ามีความจำเป็นอย่างไร

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปแบบกระบวนการช่วยเหลือเด็กถูกล่วงเกินทางเพศที่มีอยู่ในสังคมไทย
2. เพื่อศึกษาแนวคิด และวิธีการปฏิบัติของกลุ่มวิชาชีพที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็กที่ถูกทารุณทางเพศ
3. เพื่อหาแนวทางช่วยเหลือที่เหมาะสมในมุมมองของนักวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สมมติฐาน

ไม่มี

คำถามการวิจัย

กระบวนการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

ข้อตกลงเบื้องต้น

การศึกษานี้เป็นเพียงแนวคิดที่ได้จากประสบการณ์ของนักวิชาชีพแขนงต่างๆ ศึกษารูปแบบของการดำเนินการช่วยเหลือในปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคที่พบโดยทั่วไปเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ซึ่งอาจมีข้อจำกัดจากกลุ่มที่มีความคิดเห็นแต่ไม่มีประสบการณ์ได้

รูปแบบการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Study) ใช้ Delphi Technique โดยทำการศึกษาเก็บข้อมูลตั้งแต่ช่วงระยะเวลาเดือนกรกฎาคม 2540 ถึงเดือนมีนาคม 2541

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือเด็กที่ถูกล่วงเกินทางเพศทั้งในหน่วยงานของรัฐและเอกชนโดยมีความเชี่ยวชาญ มีความรู้ ความสามารถ มี

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

สงเคราะห์ นักจิตวิทยา นักกฎหมาย จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น แพทย์ทั่วไป(กุมารแพทย์ สูตินรีแพทย์ นิตแพทย์ นิตจิตแพทย์) และตำรวจ

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

เพื่อการดำเนินการให้การช่วยเหลือโดยที่กระทบต่อจิตใจของเด็กให้น้อยที่สุด เพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสม ในแต่ละกรณีไป